

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 10 mars 1944 kl. 3 em.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag för budgetåret 1944/45 till bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 hade Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (punkt 20, s. 33—36 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1944) föreslagit riksdagen att till Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *J. M. Bäckström m. fl.* (I: 85) och den andra inom andra kammaren av herr *O. E. Sandberg m. fl.* (II: 103), hade hemställts, att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag till enskild väghållning måtte utgå med sjuttio procent av den kostnad, vartill underhållet av vägen skäligen kunde uppskattas, dock i undantagsfall med åttio procent av nämnda kostnad, samt för istandsättning av bro eller färja eller för ombyggnad av trumma å väg med högst sjuttio procent av den beräknade kostnaden för sådant arbete, och

att till bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 650 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vidare hade i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *G. Sundelin* och *P. J. Näslund* (I: 119) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Stjärne m. fl.* (II: 200), hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt utredning avseende vidgad rätt till statsbidrag för förbättring och underhåll av enskild väg.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 6, punkt 17, anfört bland annat följande.

»I motionerna I: 85 och II: 103 har framhållits, att statens ansvar för vägväsendet genom att staten övertagit vägunderhållet kommit att framträda tydligare samt att mot bakgrunden härav vägbördan för de enskilda väghållarna kändes desto tyngre, i all synnerhet som de oftast vore fattiga människor, bosatta i glest befolkade trakter. Envar måste finna dessa synpunkter behjärtansvärda. Gentemot vad som tidigare gällt måste dock den år 1939 beslutade bidragsrätten för underhållskostnaderna betraktas som ett stort framsteg. I avvaktan på ytterligare erfarenheter kan utskottet icke

finna tillrådligt att redan nu vidtaga någon höjning av det allmänna statsbidraget. Däremot anser sig utskottet — med beaktande alltså i viss mån av de synpunkter som anförts i motionerna I: 85 och II: 103 — kunna tillstyrka, att bidragsprocenten då väghållningen är i särskilt hög grad betungande må ökas till högst 70 %.»

Utskottet hade därefter, såvitt nu är i fråga, hemställt,

a) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:t:s förslag samt med avslag å motionerna I: 85 och II: 103 i vad de avse anslagsberäkningen, till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) att riksdagen måtte, i anledning av motionerna I: 85 och II: 103, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet ovan anført beträffande bidragsprocenten;

c) att motionerna I: 119 och II: 200 ej måtte av riksdagen bifallas.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herrar *Bäckström*, *Svensson* i Grönvik, *Nilsson* i Steneberg och *Åkerström* hemställt,

a) att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:t:s förslag samt motionerna I: 85 och II: 103 i vad de avse anslagsberäkningen, till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 180 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) att riksdagen måtte, i anledning av motionerna I: 85 och II: 103, besluta höja allmänna bidragsprocenten för underhåll av enskilda vägar till 60 % och särskilda bidragsprocenten vid betungande väghållning till 70 %;

c) att riksdagen måtte, med bifall till motionerna I: 119 och II: 200, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning avseende vidgad rätt till statsbidrag för förbättring och underhåll av enskild väg.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, under det att andra kammaren bifallit den vid punkten fogade reservationen.

Den i motionerna I: 119 och II: 200 berörda frågan om avlåtande av skrivelse till Kungl. Maj:t har sålunda för denna riksdag förfallit.

För ärendets avgörande i övrigt medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:t:s förslag samt med avslag å motionerna I: 85 och II: 103 i vad de avse anslagsberäkningen till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) i anledning av motionerna I: 85 och II: 103 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anført beträffande bidragsprocenten;¹

¹ Höjning till 70 % vid betungande väghållning.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att
a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 85 och II: 103
i vad de avse anslagsberäkningen till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 180 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) i anledning av motionerna I: 85 och II: 103 höja allmänna bidragsprocenten för underhåll av enskilda vägar till 60 % och särskilda bidragsprocenten vid betungande väghållning till 70 %.»

Stockholm den 10 mars 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.
